

Styrelsens verksamhetsberättelse för Kollektivhus NU 2011-2012

Verksamhetsberättelsen täcker perioden från årsmötet 2011 till årsmötet 2012, medan den ekonomiska berättelsen täcker kalenderåret 2011.

Det gångna året har präglats av tydliga framgångar för Kollektivhus NU och för frågan om bogemenskap i allmänhet. Årsmötet i Majbacken i mars 2011 var det mest välbesökta i föreningens historia. Antalet medlemmar i föreningen har fortsatt att öka. Webbplatsen har förbättrats och fått rekordmånga besökare. Tre framgångsrika seminarier har genomförts i Göteborg och Stockholm och ett fjärde har planerats för genomförande i Malmö i mars 2012. Föreningen har tagit emot många besökande forskare och representanter för kollektivhusföreningar i andra länder. Ett EU-projekt, där Kollektivhus NU ingått, har avslutats framgångsrikt och föreningen har medverkat i två nya ansökningar till EU. Ett flertal positiva artiklar har publicerats om boendegemenskap, många under medverkan av Kollektivhus NU. Föreningen har bidragit med material till eller direkt medverkat i flera forskningsprojekt. Föreningens ekonomi är hyfsad.

*Grupparbete på årsmötet i Majbacken
i mars 2011.*

Styrelsen

Styrelse har under året bestått av följande personer (med ansvarsområden inom parentes):

Ordförande:

Dick Urban Vestbro - Tullstugan/Stockholm (övergripande ansvar, listan över kollektivhus, internationella kontakter, arkivmaterial, koordinering av öppet hus)

Kassör:

Birgitta Nordström - Sockenstugan/Stockholm (firmatecknare, lista på betalande)

Ordinarie ledamöter:

Elisabeth Olszon - Majbacken/Göteborg (vice ordförande, mentor Västsverige, Almedalen)

Eva Norrby - Sjöfarten/Stockholm (vice ordförande, utskick av publikationer)

John Fletcher - Tersen/Falun (firmatecknare)

Nils Assarsson - Boaktiv Landgången/Malmö (Fansidan på Facebook, elektroniska nyhetsbrev, mentor Skåneföreningar)

Yvonne Segerheden - Hållkollbo/Stockholm (Fansidan på Facebook, elektroniska nyhetsbrev)

Suppleanter:

Karin Yttergren-Sahli - Vildsvinet/Örebro (stödmedlemslistan)

Anne Demérus - Färdknäppen/Stockholm (arkivmaterial)

Lotta Bystedt - Färdknäppen/Stockholm (ansvarig för webbplatsens innehåll)

Adjungerade:

Ingela Blomberg, Föreningen Framtiden/Stockholm

Elsa Grip, Slottet/Lund

Ansvar för att redigera Bo Tillsammans alternerar mellan styrelsemedlemmarna. Styrelsen har haft följande sammanträden: 20/3 i Majbacken/Göteborg, 19/4 per Skype, 21/5 i Tre Portar/Skarpnäck, 20/8 i Landgången/Malmö, 26/11 i Tullstugan/Stockholm, samt 21/1-2012 i Hässelby familjehotell/Stockholm. Alla möten har varit beslutsmässiga. Mötet i Malmö kombinerades med en middag med de boende samt med studiebesök till tre kollektivhus i Danmark. Mötet i Tullstugan

kombinerades med studiebesök till Pauvres Hon-teux, Fredhäll/Stockholm. Studiebesöken har bidragit till förbättrade kunskaper, till att föreningen stärkts genom värdefulla kontakter och till ökad sammanhållning inom Kollektivhus NU. En sammanställning över styrelsens besök sedan 2005 visar att den under sex år besökt 36 kollektivhus och fem andra föreningar eller projekt med anknytning till föreningens verksamhet. Även årsmöten och viktigare seminarier har då tagits med.

Under hela året har styrelsen fört intensiva diskussioner per e-post. Då och då har beslut fattats per e-post.

Studiebesök på bofaelleskabet Absalon i Roskilde, augusti 2011.

Medlemmar

Vid slutet av 2011 hade Kollektivhus NU 52 registrerade medlemmar, en ökning med tre sedan förra året. Av dessa är 41 befintliga kollektivhus och 11 intresseföreningar för bogemenskap. Ytterligare sex intresseföreningar finns, men de har ännu inte blivit medlemmar. Nya medlemmar är till exempel Solhem i Roslagen, Lagnö gård i Trosa-trakten, Göteborgskooperativet för Independent Living, ekobyföreningen Svandammen på Västkusten och kollektivet Vita Hästen i Bromma (känt från 1970 talet). Föreningen Elsa Beskow i Fruängen/Stockholm (tidigare Orion) har återuppväckts. Föreningen för kollektivhus i Malmö deltar i projekteringen av sitt hus i kvarteret Trevnaden och i Stockholm har Familjebostäder beslutat bygga ett kollektivhus för föreningen Kombo. Tyvärr har ett par föreningar upphört att fungera som bogemenskaper medan några lämnat föreningen.

För samtliga föreningar har styrelsen inom sig utsett mentorer som då och då ringer till sina föreningars kontaktpersoner. Kontakt har dessutom upprätthållits genom styrelsens besök, genom en aktiv hemsida, genom anordnandet av Öppet hus och genom utskick av nyhetsbladet *Bo Tillsammans*, det elektroniska nyhetsbrevet och annan information. Ordföranden har då och då sänt aktuell information till medlemsföreningarnas kontaktpersoner (174 namn).

En lista med alla bogemenskaper och intresseföreningar uppdateras kontinuerligt. På listan finns även hus som avkollektiviserats. Totalt omfattar listan 93 föreningar/kollektivhus.

Föreningen hade vid årets slut 99 registrerade individuella stödmedlemmar.

Webbplats, elektroniskt nyhetsbrev

Under året har föreningens webbplats skötts av Ingrid Sillén medan Lotta Bystedt i styrelsen varit innehållsansvarig. Styrelsen anser att webbplatsen har stor betydelse för föreningen. Den används bl. a. av journalister som vill ha bakgrundsinformation och kontakt med enskilda kollektivhus för att göra reportage. Sedan starten 2007 har hemsidan haft 50.000 besökare. På webbplatsen kan man prenumrera på föreningens elektroniska nyhetsbrev (ej att förväxla med *Bo Tillsammans*), vilket hörsammats av 800 personer. Under året har prenumeranterna fått tre sådana brev.

Kontakt med media, publicitet

Många positiva artiklar har skrivits om bogemenskap. Länkar till dessa har lagts ut på webbplatsen, vilket utnyttjats för bakgrundsinformation till andra artiklar. Journalister har också då och då bett föreningen att ta fram kontakter i utvalda kollektivhus för att göra reportage. Under året har gamla pressklipp från 1920-talet och framåt förts från Dick Urban Vestbros arbetsplats på KTH till föreningens arkiv. Meningen är att detta ska vara tillgängligt för forskare och allmänhet.

Under året har Kerstin Kärnekull kommit ut med boken "Bygga för seniorer" (Svensk Byggtjänst), som innehåller exempel på kollektivhusmodellen "andra halvan av livet". Boken annonseras på Kollektivhus NU:s hemsida. Kärnekull har även skrivit en artikel i tidskriften Stadsbyggnad om byggemenskaper.

Brukarkooperativet och assistansanordnaren Göteborgskooperativet för Independent Living (ny medlem i Kollektivhus NU) har under året gett ut "Handboken – Boendeprojektet" som annonseras på

Kollektivhus NU:s webbplats. Boken handlar om att skapa ett boende med mer självbestämmande än det som erbjuds ungdomar med flerfunktionsnedsättningar i dagens gruppboendestäder.

Bo tillsammans

Nyhetsbladet *Bo tillsammans* har under året kommit ut med fyra nummer. Det redaktionella ansvaret roterar mellan olika personer i och utanför styrelsen. Ingrid Sillén har skött layout och slutlig redigering. Bladet har sänts ut till medlemsföreningarna och prenumeranterna på det elektroniska nyhetsbrevet. *Bo tillsammans* är ett utmärkt instrument att föra ut information om bogemenskap. Styrelsen har beslutat att sända bladet till bostadsbolagens informationsansvariga och uppmana dem att prenumerera samt sprida bladet inom sina företag.

Öppet hus

Detta evenemang ordnades som vanligt i oktober. 18 kollektivhus och en startarförening deltog på tio orter i Sverige. En del hus lyckades få in annonser i lokalpressen. Flest besökare hade Blomstret i Gävle, Dunderbacken, Färdknäppen, Södra station och Sjöfarten i Stockholm samt Solhem i Norrtälje (30-42 stycken). Svenska Dagbladet skrev en stort uppslagen och positiv artikel om öppet hus i Färdknäppen. Fullersta Backe i Huddinge kombinerade sitt Öppet hus med evenemanget "1000 meter konst", vilket gjorde att många som inte besökte kollektivhuset ändå fick reda på att ett sådant fanns. Öppet hus visar att det finns ett behov av en gemensam kö för kollektivhusintresserade. En utförlig rapport om Öppet hus lades ut på hemsidan.

Öppet hus i Solhem, Roslagen, oktober 2011

Seminarier, möten

Ett av årsmötets uppdrag var att få till stånd regionala seminarier om upplåtelseformer och hur kollektivt boende kan bidra till lägre kostnader. Tre sådana seminarier har ordnats under året:

- Under Almedalsveckan i juli 2011 deltog Kollektivhus NU tillsammans med Jagvillhabostad.nu och Gemensam Valfärd i en paneldiskussion i Almedalens alternativkonferens. Elisabeth Olszon talade för föreningen. Värdefulla kontakter knöts.
- 22/10, ABF-huset i Stockholm: "*Vi tar ansvar! Ett seminarium om sociala innovationer för andra halvan av livet*", ordnat av kollektivhuset Färdknäppen. 40-50 personer deltog. Särskilt intressant var presentationerna av Britt Östlund och Maria Fälth (kd) från Upplands-Väsby.
- 19/11 i kollektivhuset Dunderbacken, Stockholm. "*Schyssta villkor för bogemenskap – upplåtelseform, avtal, förvaltning*", ett seminarium ordnat av Kollektivhus NU. Seminariet lockade 65 deltagare. Tre av talarna lämnade informativa PowerPoint-presentationer. Den av Kerstin Kärnekull bedöms ha stort värde för föreningens framtida arbete. Ett tiotal arbetsgrupper lämna synpunkter som integreras i den rapport som skrivs från seminariet.
- 26/11 i Göteborg: "*Min lägenhet – vårt boende – en konferens om gemenskapsboende*", ordnat av Familjebostäder i Göteborg och föreningen Undersammatak. Även detta seminarium resulterade i intressanta PowerPoint-presentationer.

Alla seminarier har annonserats på Kollektivhus NU:s hemsida och rapporter om dem ska läggas ut för nedladdning. Till 16 mars 2012 planeras en regional konferens med temat "*Bygg för gemenskap!*", ett samarbetsprojekt mellan Landgången, Kollektivhus i Malmö och Bertil Egerö på Slottet i Lund.

Registrering av intresset för bogemenskap

Under året har styrelsen avslutat två undersökningar av hur intresseanmälningar sker hos bostadsbolag och kollektivhusföreningar. Av de 16 tillfrågade företagen svarade 13 på enkäten. Frågorna gällde hur lägenheter förmedlas, tillgång och efterfrågan samt om man tar emot intresseanmälningar eller ej. Av de 22 hus som berördes hade fyra kooperativ hyresrätt medan 18 hade hyresrätt vid tiden för undersök-

ningen (tre har senare omvandlats till bostadsrätt). Under 2010 förmedlades sammanlagt 192 lägenheter. De hus som har kooperativ hyresrätt står själva för all förmedling. Vissa kommunala bolag låter föreningen ge förslag på hyresgäst, som sedan godkänns av bostadsbolaget. Urval av hyresgäster sker ofta i samråd med respektive kollektivhusförening.

Den andra enkäten ställdes till de 42 kollektivhus som är medlemmar i Kollektivhus NU. Av dessa har 37 besvarat tio frågor om vilka avtal som finns mellan fastighetsägare och kollektivhusförening, huruvida föreningen tar emot och tar hand om intresseanmälningar, kriterier för urval av boende samt hur föreningen agerar när någon boende inte deltar i det gemensamma. Under våren 2012 avser styrelsen att bearbeta det inkomna materialet och göra en utförlig rapport som läggs ut på hemsidan. Preliminärt visar sammanställningen att stor skillnad råder i svaren på de tio frågorna och att många hus inte alls tar emot intresseanmälningar. Medlemmar, bostadsföretag och utomstående antas ha ett stort intresse att lära av de redovisade erfarenheterna.

Svaren på de båda enkäterna visar att det finns ett behov av koordinering av intresseanmälningar och av förmedling av lägenheter med bogemenskap. Detta visas även av det faktum att det kommer ganska många förfrågningar till Kollektivhus NU.

Under året har styrelsen sökt få till stånd ett möte med bostadsförmedlingen i Stockholm för att få med frågor om intresse för kollektivhus bland de som står i bostadsförmedlingens kö. I Göteborg har Boplats Göteborg gjort en stor enkät till sina bostadssökande på uppmaning av föreningen Boihop. Tyvärr har man inte sammanställt och offentligtgjort resultatet. Preliminära siffror visar dock att bostadssökande i alla åldrar ställer sig mycket positiva till gemenskapsboende trots att utbudet är mycket litet. I Malmö har BoAktiv Landgången förhandlat sig fram till att få vara med på den kommunala bostadsförmedling Boplats Syd.

Webbportal för förmedling av lägenheter

På initiativ av Svante Tidholm i kollektivhuset Tre portar har styrelsen under året försökt få till stånd en webbportal för automatisk förmedling av lägenheter i kollektivhus. Det har visat sig svårt att få tag på en person som kan göra detta, men styrelsen budgeterar ett arvode för ett sådant arbete under 2012. En förmedling finns redan för mindre kollektiv (<http://www.alternativ.nu/>, Praktisk kunskap för självhushållning). På Kollektivhus NU:s hemsida kan medlemmar lägga ut annonser om lägenhetsbyte (circa 10 annonser det senaste året).

Framställning och försäljning av publikationer

Styrelsen har ansträngt sig att marknadsföra boken *Living together* från den internationella konferensen 2010. Mer än 500 exemplar av boken finns kvar. Om de säljs får föreningen ett viktigt tillskott i kassan. Styrelsen har avtalat med Adlibris om marknadsföring och försäljning, men bara ett fåtal exemplar har sålts på detta sätt. Styrelsen har försökt få till stånd ett avtal även med Amazon (världens största bokdistributör), men försöket stupade på svårighet att öppna nya bankkonton och etablera kreditkortsbetalning. Annonser för boken har lagts ut på hemsidor för bogemenskap i USA, Storbritannien, Belgien, Holland och andra länder, vilket lett till några dussin beställningar. Uppskattningsvis har 50-60 böcker sålts i buntar om 10-15 stycken medan enstaka beställningar uppskattas till cirka 30. För att öka försäljningen har styrelsen beslutat sänka priset till 150 kr. Beslut har också fattats om att använda boken som gåva vid evenemang samt att ge gratisexemplar till Kollektivhus NU:s medlemsföreningar.

Även priset på boken *Gemenskap och Samarbete* har sänkts till 150 kr. Den anses fortfarande fylla en viktig funktion. 90 exemplar finns kvar av boken.

Under året har styrelsen diskuterat utgivning av en enkel slagkraftig skrift där landets kollektivhus presenteras, liksom en skrift med det bästa ur nyhetsbladet Bo Tillsammans. Arbetet med att producera skrifterna har dock ännu inte kommit igång.

Föreningens broschyr "*Får man ha sin egen tandborste?*" har använts vid Öppet hus och andra evenemang. En ny upplaga behöver tryckas under 2012.

Inkomsterna för publikationer uppgick till 16.500 kr..

Utställning

Föreningen har en utställning på tio skärmar som finns både på svenska och engelska. De kan laddas ner från hemsidan utan kostnad. Utställningarna har använts vid lokala seminarier och vid ett par internationella konferenser.

Sociala nätverk

Under året har föreningens s.k. Ning-sida lagts ner då styrelsen inte haft kapacitet att driva och bekosta den. Istället försöker styrelsen driva en fansida på Facebook. Här kan man annonsera möten, delta i debatten och tycka till om allt som har med boendegemenskap att göra. Sidan har endast haft ett fåtal inlägg men ändå fått 500 ”gilla”-tryckningar. De flesta i styrelsen är inte med på Facebook. Det finns även ett internationellt socialt nätverk för Cohousing på LinkedIn.

Föreningsarkiv

Under året har föreningens ordförande gått igenom större delen av de böcker, artiklar och andra dokument om kollektivt boende som samlats på avdelningen för urbana och regionala studier, KTH i avsikt att göra materialet tillgängligt för föreningens medlemmar och allmänheten. Han har även scannat diabolbilder och bilder ur böcker om bogemenskap samt sorterat dessa till ett arkiv som kan användas för Kollektivhus NU:s framtida arbete. Arkivet omfattar 1.160 bilder med dokumentation av 112 projekt i 13 länder. 222 bilder är på ritningar och 167 bilder illustrerar allmänna frågor relaterade till bogemenskap eller aktiviteter inom ramen för Kollektivhus NU.

Forskning om kollektivt boende

Under året har ett flertal inhemska och utländska forskare vänt sig till föreningen för hjälp med information, kontakter med nyckelpersoner och studiebesök till utvalda medlemmar i Kollektivhus NU. De utländska forskarna har kommit från Norge, Portugal, Belgien, Holland, USA, Tjeckien, Italien, Sydkorea, Japan, Storbritannien, Grekland, Tyskland och Australien. När det gäller svenska forskare har Kollektivhus NU bidragit med material till arkitekturhistoriker Cathrine Mellander (exempel på kvinnliga kollektivhus uppförda från slutet av 1800-talet fram till 1930-talet) och till samhällsplanerare Karin Bradley (bostadsexperiment i Europa med inriktning mot byggemenskaper). Styrelsen har även haft kontakt med Erik Berg i Göteborg och Kerstin Kärnekull i Stockholm som båda är engagerade i det nya nätverket för byggrupper i Sverige.

Under året har Kollektivhus NU:s ordförande skrivit en artikel tillsammans med docent Liisa Horelli vid tekniska högskolan i Helsingfors om kollektivboendets historia till ett temanummer av den vetenskapliga artikeln *Built Environment*. Vestbro har även skrivit en artikel om boendegemenskap som ett instrument för fostran till fredlig konfliktlösning till *ARC•PEACE newsletter*.

Hösten 2011 fick Kollektivhus NU en inbjudan till konferensen ‘Co-housing: born out of need or new ways of life?’ i Tours, Frankrike under 2012. Till denna har Bertil Egerö fått ett abstract godkänt.

Föreningens tidigare initiativ att få igång forskning kring a) ekonomiska fördelar med kollektivhus för bostadsföretag, b) boendegemenskap som ett sätt att stärka det sociala kapitalet i bostadsområden, c) hälsoaspekter av kollektivt boende pga dess rika sociala kontakter samt d) möjligheten att befrämja miljövänlig livsstil genom ett boende där man kan spara genom att dela på olika saker, har ännu inte resulterat i några konkreta projekt.

*Workshop i Milano inom EU-projektet
Experimentcity, mars 2011*

Internationellt

Under 2011 avslutades det EU-finansierade projektet *“Collaborative housing | diversity | sustainable cities”* där Kollektivhus NU deltagit tillsammans med sex andra organisationer. I mars hölls en konferens i Milano i vilken Dick Urban Vestbro och Kerstin Kärnekull deltog. Projektet har resulterat i en skrift med goda exempel på boendegemenskap och i en webbplats med information om EU-projektet inklusive exempel på bostadsprojekt i olika länder, en diskussionsplattform och en lista över termer inom området socialt boende, upplåtelseformer, ekobyar och hållbar stadsutveckling (<http://experimentcity.net/excity-europe>);

Som en fortsättning på detta projekt lämnades en ny ansökan in med inriktning på ‘cohousing cultures’, denna gång med 12 partners, varav Kollektivhus NU var en. Ansökan fick avslag, men

projektledaren *Institute for Creative Sustainability* i Berlin ska ändå ge ut en skrift på tyska och engelska under medverkan av Kollektivhus NU (Kerstin Kärnekull med en presentation av Färdknäppen).

I början av 2011 kontaktades Kollektivhus NU av Lorenzo Scirocco från Consorzio ASIS i Neapel för att tillsammans med flera partners delta i en ansökan till EU:s LLP-program kring fastighetsskötsel i bland annat kollektivhus. Styrelsen hade inte möjlighet att sätta sig in i frågan, men i december inbjöds vi av samma partner att delta i ett Grundvig-projekt kring Social housing and Cohousing med inriktning på äldre människor. Kerstin Kärnekull och Ingela Blomberg har åtagit sig att representera Kollektivhus NU i detta projekt. I projektet ingår partners i Italien, Polen, Bulgarien, Portugal och Spanien.

Inför den konferens som planeras med International Community Studies Association (ICSA) i Findhorn 2013 har föreningen tillfrågats om medverkan genom föreläsningar, annonsering mm. Kollektivhus NU har svarat ja.

Dick Urban Vestbro har anmält en workshop med temat "Saving by Sharing" till den tredje internationella s. k. Degrowth conference som ska äga rum i Venedig i september 2012.

Under året har Kollektivhus NU tagit emot studiebesök, enskilda personer eller större grupper från ett dussintal länder.

Föreningens ekonomi

Årets ekonomiska resultat visar på en förlust på drygt 10.000 kr. Detta beror främst på att styrelsen försummat att påminna stödmedlemmarna om medlemsavgift och vikten att bidra till konkreta projekt. En annan orsak är överskattning av möjligheten att sälja boken *Living Together*. En skillnad mellan budget och utfall beror på att vi planerade en större konferens i Stockholm kring en ny europeisk webbsida som en del av ett EU-projekt som inte blev av (avslag på ansökan). Uteblivna inkomster balanserades i det fallet av utblivna utgifter.

Styrelsen har undersökt möjligheten att inrätta Paypal för smidig betalning av medlemsavgifter, publikationer och gåvobidrag. Registreringen av Paypal kräver framtagande av dokument som försenat frågans lösning.

Föreningen har cirka 500 exemplar av boken *Living Together* och 90 ex av boken *Samarbete och gemenskap*. Varje sålt exemplar innebär en ren inkomst för Kollektivhus NU.

Övrigt

Inför Almedalen 2012 undersöker vice ordförande Elisabeth Olszon möjligheterna att delta i de officiella arrangemangen tillsammans med organisationer som ändå ska delta.

Torkel Forsberg har vänt sig till föreningen med samarbete kring ett förslag till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar samhällsmodell - Pool-systemet – som utgår från ett samordnat och komplementärt nätverk av en ny form av utvecklat kollektivhus. Styrelsen har inte haft tid att sätta sig in i de dokument föreningen fått utan hänskjutit frågan till Bertil Egerö i kollektivhuset Slottet.

Slutord

Styrelsen anser sig i hög grad ha uppfyllt den verksamhetsplan som antogs av årsmötet 2011. De viktigaste punkterna var a) arbete med startargrupper, b) uppföljning av den internationella konferensen i Stockholm 2010 och c) kontakter med forskare och politiker. Styrelsen har haft mycket kontakt med nya startargrupper och hjälpt dem med råd och dåd. Kontakt med politiker har dock varit svårt att hinna med. Styrelsen fick även i uppdrag att utveckla lokala nätverk, vilket kan sägas i viss mån ha skett genom de seminarier som genomförts i Stockholm, Göteborg och planeras i Malmö.

Till verksamhetsplanen tillfogades ett antal punkter från den gruppdiskussion som genomfördes på årsmötet 2011. Flera av dem har genomförts medan andra har hänvisats till enskilda kollektivhusföreningar och lokala samarbetsorganisationer.

Styrelsen har under året haft gott samarbete med stimulerande diskussioner och aktivt deltagande i mötena.

För styrelsen

